

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЛУГАНСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

13 вересня 2017

м. Сєвєродонецьк

№ 14 - рк/к

Стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Луганського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення), створена наказом в.о. голови Відділення від 24.07.2017 №3, розглянувши подання ІІ ВДР від 12.09.2017 №95, встановила.

Антимонопольним комітетом України здійснюється дослідження ринку необробленої деревини, у т.ч. щодо питання стосовно участі лісомисливських підприємств (надалі – ЛМГ) в аукціонних торгах із продажу необробленої деревини.

З метою отримання необхідної інформації до ЛМГ Луганської області Луганським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) було надіслано відповідні вимоги. Зокрема, такі вимоги було направлено до державного підприємства (надалі – ДП) «Біловодське ЛМГ» (надалі – Підприємство).

За результатами аналізу інформації, отриманої на вимоги Відділення від Підприємства, наявної у нормативних документах встановлено.

ДП «Біловодське ЛМГ» (юридична адреса: 92800, Луганська обл., Біловодський район, смт. Біловодськ, вул. Гуньяна, 66, код ЄДРПОУ 00993573) є одним з семи ЛМГ у Луганській області на підконтрольній українській владі території - постійних лісокористувачів, що здійснюють реалізацію деревини, які входять до сфери управління Луганського обласного управління лісового та мисливського господарства.

Діяльність лісових господарств здійснюється відповідно до Лісового кодексу України, та інших нормативно-правових актів України.

Відповідно до статей 17, 19 Лісового кодексу України ЛМГ надано в постійне користування ліси на землях державної власності для ведення лісового господарства без встановлення строку. ЛМГ, як постійні лісокористувачі, мають виключне право на заготівлю деревини, право самостійно господарювати в лісах, право власності на заготовлену ними продукцію та доходи від її реалізації.

ЛМГ здійснюють реалізацію ділової деревини, дров'яної деревини для технологічних потреб (необробленої деревини) та дров для опалення.

Об'єктом дослідження є необроблена деревина, яка є продуктом діяльності ЛМГ, призначеним для реалізації, і розглядається як товар.

Згідно із статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ринок товару (товарний ринок) – це сфера обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.

За таких умов товарними межами ринку є необроблена деревина.

Бар'єрами вступу на ринок необробленої деревини є адміністративні обмеження, оскільки згідно із статтею 17 Лісового кодексу України у постійне користування земельні ділянки лісового фонду надаються спеціалізованим лісгосподарським підприємствам,

іншим підприємствам, установам, організаціям, у яких створено спеціалізовані підрозділи, для ведення лісового господарства, а також для спеціального використання лісових ресурсів, потреб мисливського господарства, тощо. Право постійного користування земельними ділянками лісового фонду посвідчується державним актом на право постійного користування землею.

За інформацією, наданою Підприємством (лист від 14.08.2017 №149), у 2016 р. воно здійснювало реалізацію необробленої деревини, а також дров паливних

Отже, здійснюючи господарську діяльність, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» Підприємство є суб'єктом господарювання.

У територіальних межах Луганської області в межах Біловодського району як спеціалізоване лісгосподарське підприємство для ведення лісового господарства, а також для спеціального використання лісових ресурсів, потреб мисливського господарства, тощо здійснює діяльність ДП «Біловодське ЛМГ». Інших спеціалізованих лісгосподарських підприємств у Біловодському районі немає.

Таким чином, за попередніми даними, наявними у Відділенні, ДП «Біловодське лісомисливське господарство» у 2016 р. має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку необробленої деревини в територіальних межах Біловодського району Луганської області з часткою 100 %.

При дослідженні питання стосовно участі Підприємства у 2016 р. в аукціонних торгах із продажу необробленої деревини виявлено наступне.

Наказом Державного комітету лісового господарства України від 19.02.2007 р. №42 затверджено Положення про організацію та проведення аукціонів з продажу необробленої деревини, яке зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26.02.2007 р. за №164/13431 (надалі – Положення).

Виходячи із наведеного у преамбулі Положення, метою його затвердження, зокрема, є вдосконалення організації роботи з реалізації необробленої деревини в країні, створення прозорого механізму ціноутворення, розвитку конкурентних засад у торгівлі деревиною, для забезпечення нею зростаючих потреб вітчизняних деревообробних підприємств, установ, організацій та населення.

Відповідно до наведеного у Положенні, воно регулює порядок реалізації усієї необробленої деревини, заготовленої підприємствами, які здійснюють заготівлю деревини як постійні користувачі лісових ресурсів, за винятком дров паливних, деревини, яка використовується для розвитку матеріально-технічної бази (будівництво, ремонт тощо) постійних лісокористувачів відповідно до затверджених кошторисів, деревини, використання якої передбачено колективними договорами, деревини для індивідуального ремонту та будівництва згідно з поданими заявами, деревини для забезпечення потреб соціальної сфери, а також деревини для забезпечення потреб виробничих деревообробних підрозділів постійних лісокористувачів (п.1.1); реалізація необробленої деревини всіма постійними лісокористувачами здійснюється через аукціони з продажу необробленої деревини на біржі (п.1.2); не реалізована на товарних біржах необроблена деревина реалізується підприємствами - постійними лісокористувачами по прямих договорах за цінами, не нижчими від тих, що склались на останньому аукціоні (п.1.5)

Тобто, згідно з Положенням, реалізація необробленої деревини всіма постійними лісокористувачами насамперед здійснюється через аукціони з продажу необробленої деревини на біржі.

Як наведено у листі Підприємства до Відділення від 14.08.2017 №149 «дереви́на необроблена на аукціони через товарні біржі не виставлялась, а реалізовувалась тільки по прямим договорам по тій причині, що 91% заготовленої підприємством деревини становлять дрова паливні...Ділова та технологічна деревина заготовлюється в невеликих кількостях в значній мірі для власних потреб та потреб соцсфери».

Згідно з інформацією у вищенаведеному листі, у 2016 р. Підприємством здійснювалась реалізація необробленої деревини, зокрема, ФОП Курта І.Ю. (пиловник дуб

з с у кількості 82,24 м³) та ФОП Наседкін Ю.О. (пиловник дуб 1-3 сорту у кількості 142,76 м³).

Продаж необробленої деревини за прямими договорами без намагання її реалізації через аукціони на біржах не відповідає вимогам Положення, оскільки (виходячи з положень вищенаведеного нормативного документу) уся необроблена деревина, заготовлена ЛМГ, незалежно від обсягу заготівлі має реалізовуватись через аукціони необробленої деревини на біржах (для чого продавець має надіслати до біржі відповідні пропозиції з продажу необробленої деревини). І тільки у випадку неможливості її реалізації через відповідні аукціони на товарних біржах постійні лісокористувачі можуть реалізувати її по прямих договорах за певними (не нижчими від тих, що склались на останньому аукціоні) цінами.

Такі дії Підприємства із ненадання у 2016 р. пропозицій з продажу необробленої деревини для її реалізації через аукціони на біржах могли призвести до спотворення принципу створення прозорого механізму ціноутворення, та могли призвести до встановлення завищених цін на продукцію, що у свою чергу могло призвести до ущемлення інтересів споживачів – покупців необробленої деревини.

Дії державного підприємства «Біловодське лісомисливське господарство» з ненадання пропозицій з продажу необробленої деревини для її реалізації через аукціони на біржах, та, таким чином, не виставляння необробленої деревини для реалізації через аукціони на біржі, мають ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що кваліфікується за частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку шляхом вчинення суб'єктом господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, дій, які можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів.

Враховуючи те, що дії Підприємства не призвели до суттєвого обмеження конкуренції, не завдали значних збитків окремим особам чи суспільству, на підставі статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», адміністративна колегія Луганського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

РЕКОМЕНДУЄ:

1. Державному підприємству «Біловодське лісомисливське господарство» (юридична адреса: 92800, Луганська обл., Біловодський район, смт. Біловодськ, вул. Гуньяна, 66, код ЄДРПОУ 00993573) здійснити заходи щодо припинення та недопущення у подальшому дій із ненадання пропозицій з продажу необробленої деревини для її реалізації через аукціони на біржах, та, таким чином, не виставляння необробленої деревини для реалізації через аукціони на біржі, які мають ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що кваліфікується за частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку шляхом вчинення суб'єктом господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, дій, які можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів.

2. Про виконання рекомендацій повідомити Луганське обласне територіальне відділення у десятиденний термін з дня отримання зазначених рекомендацій.

3. Згідно з частиною другою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зазначені рекомендації є обов'язковими для розгляду.

4. Повідомляємо, що за умови вжиття відповідних заходів та виконання положень рекомендацій провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції розпочинатись не буде.

Голова адміністративної колегії Відділення

С.В. ГОЛОВНЯ